

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

653

Vragen van het lid **Peters** (GroenLinks) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de aankomende verkiezingen in Birma*. (Ingezonden 28 oktober 2009)

1
Hoe beoordeelt u de verandering van het Amerikaanse beleid voor Birma waarin naast sancties ook de dialoog met de junta zal worden gezocht?¹

2
Hoe beoordeelt u bijna 20 jaar sanctiebeleid van de EU, VS en andere westerse landen? In hoeverre hebben de sancties bijgedragen aan het verkleinen van de macht van het regime, het bevorderen van democratisering en het verminderen van de onderdrukking van de bevolking? Kunt u dit toelichten?

3
Wat is de stand van zaken met betrekking tot de aankomende Birmese verkiezingen? Zal Nederland ondersteuning bieden aan het bevorderen van het democratisch verloop van de verkiezingen of aan NGO's en andere organisaties die zich hiervoor inzetten?

4
Kunt u al concrete voorbeelden geven van mogelijkheden om de positie van het Birmese maatschappelijk middenveld te versterken (zoals aangegeven in uw brief van 9 juni 2009)? Welke initiatieven steunt

Nederland via het Mensenrechtenfonds? Om hoeveel geld gaat het per Nederlands project?

5
Welke kansen ziet u in Nederland of in EU-verband in het Birma dat na cycloon Nargis enigszins opengesteld is geraakt voor westerse invloed, om democratiseringsprocessen en mensenrechtenverdedigers te ondersteunen?

6
Bent u bereid deze vragen vóór de begrotingsbehandeling van Buitenlandse Zaken te beantwoorden?

¹ Guardian, 24 september 2009: «US signals major policy shift towards Burma» <http://www.guardian.co.uk/world/2009/sep/24/burma-obama-foreignpolicy>

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 13 november 2009)

1
De Nederlandse regering hoopt dat de voorgenomen dialoog tussen VS en Birma een aanzet zal geven tot democratisering en verbetering van de mensenrechtensituatie in Birma. Anders dan de landen van de EU, die reeds een bescheiden dialoog met de Birmese machthebbers waren aangegaan (met name in EU-ASEAN en ASEM verband), ging de VS tot nu toe ieder rechtstreeks contact met de Birmese machthebbers uit de weg. Binnen de EU wordt de

beleidswijziging van de VS momenteel bestudeerd om te bezien of daar, onder meer uit oogpunt van effectiviteit, geheel of gedeeltelijk, bij kan worden aangesloten.

2
De internationale gemeenschap heeft de afgelopen jaren geprobeerd via diverse maatregelen de Birmese machthebbers tot een beleidswijziging te bewegen. Binnen het beperkte instrumentarium waarover in het geval van extreem gesloten landen als Birma kan worden beschikt is onder meer gebruik gemaakt van sancties. De sancties tegen Birma richten zich op activiteiten en/of sectoren waar leden van het regime aanwijsbaar van profiteren en beogen voorts te voorkomen dat leden van het regime vrijelijk naar het buitenland kunnen reizen. De bevolking van Birma wordt zoveel mogelijk ontzien. Het is algemeen bekend dat sancties beperkt effect sorteren. Het feit echter dat het Birmese regime permanent streeft naar afschaffing van de maatregelen en daarover zowel met Aung San Suu Kyi als met de internationale gemeenschap in gesprek wil, geeft aan dat van de sancties wel degelijk politieke druk uitgaat.

3
De Birmese autoriteiten houden vast aan de planning om in 2010 verkiezingen te organiseren, maar hebben nog geen datum vastgesteld. Ook de kieswet en de wet inzake de

registratie van politieke partijen dienen nog te worden uitgevaardigd. Op basis van de hierin uitgewerkte regels zullen oppositiepartijen bepalen of ze deelnemen aan deze verkiezingen. Nederland zal zich, tezamen met de andere landen van de EU, nog nader beraden op zijn positie ten aanzien van deze verkiezingen in het licht van de toekomstige ontwikkelingen. De mogelijkheden projecten te ondersteunen die het democratische verloop van de verkiezingen bevorderen, zullen daarbij uiteraard worden onderzocht.

4

Nederland pleit binnen de EU regelmatig voor versterking van het Birmese maatschappelijk middenveld. De EU heeft binnen het Stabiliteitsinstrument hiervoor een bedrag van 2,15 miljoen Euro vrijgemaakt. De eerste projecten zijn afgelopen zomer van start gegaan. De EU voorziet om alle projecten binnen 18 maanden ten uitvoer te leggen. De projecten vallen in twee categorieën, te weten versterking van de onafhankelijke media en van de civil society. De EU focust daarbij nadrukkelijk ook op het proces van verzoening tussen de verschillende etnische groepen. In het afgelopen jaar zijn uit het Mensenrechtenfonds een zestal projecten gefinancierd voor een totaalbedrag van circa 250.000 Euro. Met deze projecten steunt Nederland capaciteitsopbouw van het maatschappelijk middenveld (109.000 Euro), de onafhankelijke media (47.600 Euro) en bescherming van mensenrechten (155.415 Euro). Ook uit het Programmabudget voor Kleine Projecten van ambassade Bangkok werd afgelopen jaar de ontwikkeling van het Birmese maatschappelijk middenveld gesteund (16.180 Euro). Zie voorts het antwoord op vraag 5.

5

Na de cycloon lieten de Birmese autoriteiten gaandeweg meer internationale hulpverleningsorganisaties tot het land toe. Ook lokale ngo's en burgers waren actief in de hulpverlening hetgeen tot gevolg had dat lokale organisaties in aantal en omvang zijn gegroeid. Hierdoor zijn de mogelijkheden vergroot om ngo's, en daarmee civil society, te versterken en democratiseringsprocessen te steunen. De lokale ngo's zijn echter

nog niet toegerust op samenwerking met westerse donoren, waardoor nog steeds voornamelijk met organisaties wordt samengewerkt die reeds jarenlang ervaring hebben. Ook in de nieuwe context zal Nederland democratiseringsprocessen en mensenrechtenverdedigers ondersteunen, zij het veelal discreet, omdat betrokkenen nog steeds voor hun activiteiten kunnen worden vervolgd.

6

Ja.